

Augustus 2016, jaargang 16, nr. 30

Inhoud

<i>Woord vooraf</i>	1
<i>S-Interview: Jan Wostyn (2003)</i>	1
<i>Sinalumni aan het woord</i>	4
15 jaar Chinese Bridge wedstrijd	4
Service-learning en Sinologie	4
Van Oost naar West: Managementkennis	5
verrijken door er met een Chinese bril naar	6
te kijken	6
Filmnotitie: <i>Ten Years</i> (2015)	7
<i>Proficiat</i>	7
Een baby voor	7

Sinalumni

Vereniging van oud-studenten Sinologie KUL

P/a Sinologie K.U. Leuven

Blijde Inkomststraat 21

3000 Leuven

<http://www.sinalumni.com/>

Voorzitter D. Belis

Sinoserv: T. Van Hoey

Webmaster: S. Van Eynde

Penningmeester: N. Standaert

Kerngroep: D. Belis, T. Davidson, E. Hedeboom, V. Nys, N. Standaert, K. Stessens, K. Van den Troost, S. Van Eynde, T. Van Hoey, A. Versteegen, M. Wu

Redactie nieuwsbrief:

D. Belis, T. Davidson, N. Standaert, K. Stessens, K. Van den Troost

Voor meer informatie kan u terecht op onze website, of via e-mail: info.sinalumni@gmail.com

Woord vooraf

David Belis (2008)

Beste Sinalumnus,

Voor je ligt de zomereditie van onze halfjaarlijkse nieuwsbrief. In dit Chinese jaar van de Aap, met al zijn slimmigheden, creativiteit en apenstreken, is het jullie misschien opgevallen dat we nog maar toe zijn aan onze eerste editie, waarvoor onze excuses!

We knopen desalniettemin gewoon terug aan met onze traditionele eye-catchers, waaronder uiteraard ons vaste S-interview, ditmaal met Jan Wostyn (2003). Jan heeft een Master in de Economie en een Bachelor in de Sinologie en werkt als General Manager van Hutong School in China. Ook interessant is een verslag over human resources (HR) onderzoek in China door doctoranda Tina Davidson. Tenslotte zijn er nieuwtjes over Sinologie, de vaste filmrubriek, en een heleboel Sino-baby's.

Graag herhalen we dat Sinalumni op zoek is naar "nieuw bloed"! Neem gerust contact met ons op, kom eens mee iets eten in *Café Royal*, onze vaste vergaderplek op het stationsplein, of stuur ons een berichtje via LinkedIn of Sinoserv.

Last but not least nodigen we iedereen uit om deel te nemen aan onze volgende activiteit. Op dinsdagavond 15 november nodigen we Dominik Declercq uit. Dominik heeft meer dan dertig jaar zakelijke ervaring in China. Hij stond er jarenlang aan het roer van het kabelbedrijf Nexans en is momenteel Chief Representative van de European Automobile Manufacturers' Association in Beijing. Hij zit dus op een bevoorrechte plaats om de razendsnelle ontwikkelingen in de Chinese autosector op te volgen. Daarnaast schreef hij ook het boek *Writing Against the State* over het *shelun*-genre en de vaak gevaarlijke kunst van de politieke retoriek in het vroegmiddeleeuwse China.

Meer info volgt via Sinoserv binnenkort.

Nog een prettige zomer!

S-Interview: Jan Wostyn (2003)

Kristien Stessens (2002)

Na zijn studies Economie kreeg Jan Wostyn de China-vibe te pakken en begon hij een intensieve studie Chinees zowel in China als in Leuven. Als General Manager van Hutong School in China organiseert hij nu zelf taalcursussen Chinees en stages in China. Jan

blijkt terug op zijn diverse ervaringen met Chinees studeren en geeft ook zijn visie op de huidige markt voor opleidingen Chinees en de kansen voor sinologen hierin.

KS: Je hebt een economische achtergrond (master Economie). Waarom heb je er een bachelor Sinologie bijgedaan?

Na mijn master Economie (toen nog licentiaat), had ik de kans om met een beurs van de Chinese overheid naar China te trekken om een jaar voltijds Chinees te leren. Dat was toen het eerste jaar dat zo'n beurs beschikbaar was voor economen en juristen, want daarvoor bestond dit enkel voor sinologen. Aangezien ik eigenlijk vóór mijn studies Economie al Sinologie had overwogen, was de keuze snel gemaakt om naar China te vertrekken. Oorspronkelijk was de beurs voor Beijing, maar een maand voor vertrek kregen we te horen dat het Wuhan zou worden, een stad waar ik toen nog nooit van gehoord had.

Na dat ene jaar in Wuhan had ik de smaak voor China helemaal te pakken. Ik wilde graag mijn kennis over het land verbreden en tegelijk ook mijn Chinees verbeteren. Een enige kandidatuur Sinologie (later gelijkgesteld met een bachelor) bleek de ideale opleiding hiervoor. Bovendien wist ik dat ik na dat jaar opnieuw in aanmerking zou komen voor een nieuwe beurs om verder Chinees te leren in China, dus lang heb ik niet getwijfeld!

KS: Wat heb je na je studies gedaan?

Na mijn jaar Sinologie in Leuven, wilde ik graag terug naar China om verder mijn Chinees te verbeteren, een nieuwe stad te ontdekken en ook China beter te begrijpen met de bagage die ik tijdens dat jaar Sinologie had meegekregen. De keuze viel op Xiamen. Dat was nog meer dan Wuhan een voltreffer. Een heel fijne campus, gezellige stad met mooi, bergachtig hinterland, een leuke studentengemeenschap en een leuke klas met slechts acht studenten: zeven Aziaten (Zuid-Korea, Singapore en Maleisië) en mezelf!

Na dat jaar in Xiamen kon ik mijn beurs nog een jaar verlengen en verder Chinees studeren aan Fudan Daxue in Shanghai. Na een semester voelde ik echter dat er sleet kwam te zitten op de klassikale

leerformule en besloot ik dat het tijd werd om mijn Chinees in het echte leven te gaan gebruiken.

Ik vond een stage bij een klein Duits vertalingsbedrijfje in Beijing, waarvan de eigenaar zes maanden later één van de mede-oprichters van Hutong School zou worden. Ik rolde dus op natuurlijke wijze in dat nieuwe project: eerst als Marketing Manager, vervolgens als General Manager.

KS: Waar ben je nu mee bezig?

Momenteel werk ik, na een zijsprong als consultant bij Ernst & Young, nog steeds voor Hutong School. Ik ben verantwoordelijk voor de contacten met vooral Belgische en Nederlandse hogescholen die hun studenten (hoofdzakelijk niet-sinologen) naar China sturen om ervaring op te doen via bedrijfsstages. Verder reis ik zelf ook 4 à 5 keer per jaar om opvolging te doen met onze teams ter plaatse in Beijing en Shanghai. Het afgelopen jaar zijn we ook druk bezig geweest met de creatie van onze eigen lesmaterialen, waarvan het eerste boek nu uit is en het tweede tegen eind dit jaar ook af zou moeten zijn. Op die manier hopen we ook Hutong School als "brand" verder te versterken en ook buiten China meer voet aan grond te krijgen. Onze partner in Moskou heeft intussen al een Russische versie gemaakt van ons eerste boek en in oktober gaan in Mexico ook ongeveer 400 middelbare scholieren in oktober aan de slag met ons boek. Hopelijk is dit maar een begin en komen er meer dergelijke mogelijkheden in andere landen.

KS: Kan je meer vertellen over de markt voor taalcursussen Chinees en stages in China? Op welk vlak onderscheidt Hutong School zich van andere scholen?

De markt voor taalcursussen in China valt grofweg uiteen in twee delen: enerzijds zijn er de jongeren die naar China reizen om Chinees te leren/verbeteren, anderzijds zijn er de lokale expats in Beijing en Shanghai die Chinees "moeten" leren. Bij de eerste groep zie ik de vraag de komende jaren zeker nog verder groeien, omdat steeds meer middelbare scholen wereldwijd Chinees beginnen aan te bieden. Wel is er een vertraging opgetreden omdat China heel wat duurder geworden is dan pakweg vijf of tien jaar geleden, vooral qua huisvesting. Bij de expatbevolking is er de laatste jaren een nulgroei, omwille van de economische groeivertraging, het duurder worden van China zelf, het inkrimpen van de "expat packages" en het vervangen van expats door hoog opgeleide Chinezen met internationale ervaring. Dit segment zie ik dan ook niet verder groeien.

Wat stages betreft is de vraag iets volatieler en afhankelijk van de “vibe” rond China bij studenten. De berichten over een minder sterke economie en luchtvervuiling, vooral in Beijing, en sinds 2013 vooral ook de verstrenging van de visumregels, doet jongeren met interesse in China toch ook vaak andere oorden in Azië opzoeken.

Wat Hutong School onderscheidt van andere scholen is vooral de “community spirit”. Er is een heel familiale sfeer tussen studenten, stagiairs, werknemers en Chinese leraars, met veel culturele activiteiten en excursies. Wat Chinees onderwijs betreft richten we ons vooral op de verbetering van het gesproken Chinees in kleine groepen. Heel veel studenten hebben namelijk al een cursus in eigen land gevolgd, maar na dertig of zestig uur in het thuisland, kunnen ze eigenlijk nauwelijks een woord echt actief spreken. Een paar weken of maanden cursus in China kunnen hier uiteraard wonderen doen.

KS: Is deze markt ook in het Westen aan het veranderen?

Er is zeker een groei in het aantal middelbare scholen dat Chinees aanbiedt, in Europa vooral in het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk. Het lijkt me veel sterker dan een hype, maar een terugslag valt niet uit te sluiten. Als je het puur utilitaristisch bekijkt, kan je op drie jaar tijd in de middelbare school uiteraard veel meer Duits, Frans of Spaans leren dan Chinees. Maar als “eye opener” zijn cursussen Chinees voor veel jongeren volgens mij veel interessanter dan een vertrouwde Westerse taal. Wereldwijd blijven er ook nieuwe Confucius Instituten en classrooms bijkomen, al lijkt hier ook wel wat rek op te zitten, want dat kost natuurlijk geld en met de groeivertraging worden alle budgetten toch iets nauwlettender bekeken, ook in China.

Uiteindelijk hangt alles af van hoe dominant China economisch gaat worden. Ik geloof niet dat Chinees Engels kan verdringen als lingua franca tussen Westerse landen, maar als China ooit hetzelfde welvaartsniveau als de Verenigde Staten zou kunnen bereiken (verre van zelfsprekend), dan zou de pure macht van het getal er zeker kunnen voor zorgen dat een basiscursus Chinees naast Engels overal ter wereld, en zeker in Azië, een onmisbaar vak wordt. Maar om echt vloeiend te worden in Chinees, en dus Chinees ook professioneel te kunnen gebruiken, moet je toch al snel twee jaar intensief in China gaan studeren, en dat is natuurlijk niet voor iedereen haalbaar. Qua levenswijze en waarden spreekt China verder ook minder tot de verbeelding dan de VS, al

kan dat natuurlijk verder evolueren. Het aantal jobs dat Chinees vereist zal in het Westen zeker toenemen, maar in het komende decennium toch nog eerder een beperkte niche blijven, is mijn inschatting. In Azië daarentegen, waar China veel dominanter aanwezig zal zijn als grote buur, denk ik dat kennis van het Chinees veel sneller een vast deel zal gaan uitmaken van een goede opleiding.

KS: Welke rol kunnen sinologen spelen in het huidige aanbod van opleidingen Chinees? Zijn er eerder kansen in China of in het Westen?

In het Westen is het moeilijk voor Hutong School om als privé-initiatief door te breken met Chinese taal omdat er zo’n groot aanbod is in de publieke sector (middelbare scholen, hogescholen, avondopleidingen, Confucius Instituten, etc...) die Chinees heel goedkoop (want gesubsidieerd), maar wel in grote groepen, aanbieden. Voor sinologen die graag les willen geven, hetzij groepslessen in de publieke sector, hetzij privélessen in de privésector, denk ik dat er de komende jaren zeker geen gebrek aan kansen zal zijn. In de publieke sector in het Westen gaat de voorkeur uit naar sinologen, eerder dan Chinese leraars, omdat zij een veel betere voeling hebben met de achtergrond van de studenten, wat vaak een enorm probleem is bij de Chinese leraars in Confucius Instituten, die in een nieuw land “gedropt” worden en er weinig affiniteit mee hebben. In China zelf maakt een sinoloog volgens mij helaas geen kans. Studenten reizen nu eenmaal niet naar de andere kant van de wereld om les te krijgen van iemand uit hun eigen thuisland...

KS: Achteraf bekeken, wat vond je het meeste waardevol aan je opleiding Sinologie in Leuven? Ontbrak er iets?

Ik vond vooral het vak “Geschiedenis van het moderne China”, op basis van het boek *The Search for Modern China* van Jonathan Spence, razend interessant. Dat was echt het soort achtergrond dat ik tijdens mijn eerste jaar in China miste om China beter te begrijpen. Graag had ik iets meer klassiek Chinees geleerd, maar in enige kandidatuur had ik enkel het beginnersgedeelte. Ik heb ooit nog wel wat boeken gekocht om die hiaat zelf in te vullen, maar eens je begint te werken, is het gewoon echt moeilijk om daar nog structureel iets aan te verhelpen!

Ook goeie herinneringen hou ik over aan de taallessen van Prof. Zhao, die zo hard op de juiste tonen bleef hameren. Het was behoorlijk enerverend in het begin moet ik eerlijk toegeven, want het kon best lang duren voor een volzin eindelijk helemaal juist gelezen was,

maar het heeft er wel voor gezorgd dat ik altijd veel aandacht aan de tonen ben blijven besteden, en daar ben ik haar zeker dankbaar voor.

Het is moeilijk om te oordelen wat ontbrak, aangezien ik uiteindelijk maar één jaartje gevolgd heb. Een reeks met gastlezingen over modern China zou ik zeker heel interessant gevonden hebben. Elke week iemand die zich verdiept heeft in een bepaald thema met betrekking tot China en die daarover komt spreken, dat lijkt me zeker een goede aanvulling op de meer academische vakken.

KS: Zou je opnieuw Sinologie/Chinees gaan studeren als je kon terugkeren in de tijd?

Absoluut! Voor mij was die enige kandidatuur enorm verrijkend en de perfecte aanvulling op de ervaringen in China zelf. Ik zou iedereen met sterke interesse in China of Chinees zeker de opleiding Sinologie aanraden, maar ik zou ook duidelijk maken dat een jaar in China gaan studeren na of tijdens de bachelor een absolute must is. Ik geloof persoonlijk echt niet dat je een goede (moderne) sinoloog kan worden zonder op zijn minst één jaar in China geleefd te hebben. Hoeveel je ook over China leest, als je de mensen achter dat land niet aanvoelt en begrijpt, zal je kennis van China altijd partieel blijven.

KS: Wat wil je nog realiseren in de toekomst?

Lastige vraag! Ik hoop vooral dat Hutong School nog vele jaren het privilege mag hebben om studenten van over de hele wereld een eerste ervaring in China te bezorgen. Ik denk dat dit echt voor heel veel jongeren maar ook oudere studenten een overweldigende en verrijkende ervaring is, die echt een impact heeft gehad over hoe ze naar de wereld kijken, maar ook hoe ze naar zichzelf kijken. Een eerste verblijf in China blijft voor elke Westerling toch altijd een stap in het onbekende, hoeveel China reportages of YouTube video's je ook op voorhand zou bekeken hebben.

Verder zie ik mezelf ook nog wel andere dingen doen in de toekomst, maar de kans dat China daar een deel blijft van uitmaken is vrij groot. Een paar jaar geleden was ik op bezoek in Afrika (Benin) en ook daar was de Chinese aanwezigheid zeer nadrukkelijk, al was er duidelijk ook sprake van een "clash of civilizations"... Misschien valt daar voor Belgische sinologen ook iets interessants te doen?

De rest van het interview met Jan, waarin hij onder andere spreekt over zijn hobby's en het loon van een

(beginnende) sinoloog, kan u lezen op <http://www.sinalumni.com>.

Sinalumni aan het woord

In deze rubriek laten we jullie, Sinalumni, aan het woord. Zit er een interessante anekdote, verhaal of mededeling in jouw pen? Laat die er dan uitvloeien en stuur het resultaat naar onze redactie: kvdt11@hotmail.com

15 jaar Chinese Bridge wedstrijd

Nicolas Standaert

Begin augustus nam Nicolas Pau deel aan de 15e 汉语桥 Chinese welsprekendheidswedstrijd. Om deze jubileumeditie van de internationale competitie extra luister bij te zetten, waren ook de deelnemers van de eerste editie in 2002 uitgenodigd. Liesje Geyskens (2003) was dus één van de eregasten tijdens de finale op 10 augustus 2016.

Service-learning en Sinologie

In oktober 2017 zal de tweejarige master Sinologie van start gaan, waarbij studenten in principe het eerste jaar in China doorbrengen en het tweede in Leuven. Tijdens hun verblijf in China zullen studenten ook een vak "service-learning" opnemen.

Service-learning is een onderwijsvorm waarin "dienen", "reflecteren" en "leren" centraal staan. Studenten dienen de maatschappij door zich in een concrete gemeenschap te engageren. Ze reflecteren daarbij op een gestructureerde wijze over hun ervaringen, en aldus leren ze op academisch, maatschappelijk en persoonlijk vlak. Deze pedagogie, die sterk ingeburgerd is in academische instellingen in onder andere de VS en Latijns-Amerika, wordt nu ook uitgetoetst in enkele Europese landen. Service-learning draagt ertoe bij dat studenten zich als volledige personen ontwikkelen met niet alleen academische maar ook sociale en persoonlijke vaardigheden, en dat ze verantwoordelijke en kritische burgers worden.

Sinologie zal "service-learning" uitwerken zodat studenten in China bijvoorbeeld les kunnen geven in een migrantenschooltje of zich engageren in een lokale organisatie voor duurzaamheid. Inmiddels is er ook aan de KU Leuven veel enthousiasme voor deze

onderwijsmethode en zijn er reeds initiatieven genomen om nieuwe vakken in te voeren.

Ga eens een kijkje nemen op de webpagina over service-learning: <http://www.kuleuven.be/onderwijs/sl>

Van Oost naar West: Managementkennis verrijken door er met een Chinese bril naar te kijken

Tina Davidson (2008)

De keuze van een doctoraatsthema kan nogal wat voeten in de aarde hebben. Dat was zeker ook voor mij het geval toen ik van start ging met mijn doctoraat in management aan Universiteit Gent en Vlerick Business School. Gelukkig werd het mij al snel duidelijk dat mijn achtergrond in Chinese taal en cultuur een bijdrage kon leveren aan het managementdomein. Het is namelijk geen geheim dat de managementinzichten die doorgaans in tijdschriften en managementscholen aan bod komen—weliswaar impliciet en onbedoeld—vaak vanuit een Westerse kijk op de mens vertrekken. Een vraag die zich dan ook steeds prominenter stelt is: hoe veralgemeenbaar is deze kennis naar andere culturen, en hoe ontwikkelen we meer complete en globale managementkennis? Die vraag wordt alleen maar belangrijker in het licht van de toenemende globalisering en de multiculturele werkplek van vandaag.

In mijn doctoraat wilde ik onderzoeken hoe karakteristieken van de Chinese cultuur een nieuw licht konden werpen op onze hedendaagse inzichten betreffende één type proactief gedrag—met name, het geven van veranderingsgerichte suggesties op het werk. Daarbij gaat het bijvoorbeeld over een verpleegster die aan de operatietafel de moed heeft om de chirurg op een medische fout te wijzen, of een lokale medewerker die een kersverse expat voorstelt de kleur, smaak, en branding van een product te veranderen alvorens dit product in de lokale markt te introduceren. Wanneer medewerkers bereid zijn om veranderingsgerichte suggesties te geven, varen hun leidinggevende, team, en organisatie daar wel bij omdat dit deze toelaat kwaliteitsvollere beslissingen te nemen, zware risico's en fouten te vermijden, en effectiever en efficiënter te werken. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat zowel onderzoekers als managers zich twee belangrijke vragen stellen: 1) welke factoren helpen medewerkers om suggesties te geven?; 2) welke factoren helpen collega's en leidinggevenden om te luisteren en die suggesties mee te nemen?

Hoewel voorgaand onderzoek reeds heel wat belangrijke en boeiende antwoorden op deze twee vragen opleverde, blijkt uit mijn doctoraatsonderzoek dat een Chinees perspectief deze inzichten verder verruimt, meer bepaald op tenminste drie manieren:

1. Relatie medewerker-leidinggevende: Meer dan enkel wederzijdse uitwisseling: Uit voorgaand onderzoek weten we dat een kwaliteitsvolle medewerker-leidinggevende relatie medewerkers helpt om veranderingsgerichte suggesties te geven. Echter, tot nu toe werd de kwaliteit van deze medewerker-leidinggevende relatie gekarakteriseerd als een wederzijdse, gelijkwaardige uitwisseling van middelen tussen medewerker (bv., goede prestaties op het werk) en leidinggevende (bv., promotiemogelijkheden voor de medewerker). Met andere woorden, voor wat hoort wat, en wanneer zowel medewerker als leidinggevende bereid zijn om hun duit in het zakje te doen, wil de medewerker veranderingsgerichte suggesties geven.

In China echter zijn twee andere karakteristieken prominent aanwezig in medewerker-leidinggevende relaties of “guanxi”: 1) een zekere onderdanigheid/respect van de medewerker voor de leidinggevende (gepaard met paternalistische zorg van de leidinggevende voor de medewerker); 2) een affectieve bezorgdheid om de ander als mens. Uit mijn onderzoek blijkt dat dit eerste kenmerk (onderdanigheid) medewerkers eerder weerhoudt om hun suggesties te geven, terwijl het tweede kenmerk (affectieve bezorgdheid) hen net helpt om veranderingsgerichte suggesties te geven. Bovendien zijn deze twee karakteristieken belangrijker in de Chinese culturele context dan wederzijdse uitwisseling, de tot nu toe bestudeerde maatstaf voor kwaliteitsvolle medewerker-leidinggevende relaties. Op die manier werpt het Chinese perspectief een nieuw licht op de huidige managementkennis in dit domein en noopt het ons om ermee rekening te houden dat medewerkers hun relatie met hun leidinggevende op verschillende manieren kunnen vormgeven en vice versa.

2. Motivatie voor proactief gedrag: Meer dan enkel persoonlijk initiatief: Een belangrijke aanname in hedendaags onderzoek naar proactief gedrag is dat medewerkers dergelijk gedrag *zelf* initiëren, plannen, en uitvoeren. Organisaties dienen dus enkel ondersteuning en autonomie te bieden, en medewerkers gaan zelf aan de slag om de werkplek te verbeteren en geven veranderingsgerichte

suggesties. De assumptie hier is dat mensen graag onafhankelijk van anderen keuzes maken en hun stempel op hun werkplek drukken.

In mijn onderzoek stel ik mij echter de vraag of—gezien het belang van “face” of 面子—deze assumptie opgaat voor medewerkers in een Chinese culturele context. Wat als—zoals voorgaand onderzoek aantoon—medewerkers meer voldoening halen uit het navolgen van keuzes die anderen voor hen maken, of het belangrijk vinden om de verwachtingen van hun collega’s en leidinggevende in te vullen? In dat geval lijkt het belangrijk dat collega’s en leidinggevendenden duidelijke signalen geven dat veranderingsgerichte suggesties verwacht en geapprecieerd worden. Tot op zekere hoogte zijn het misschien net *deze mensen* die proactief gedrag dan *mee initiëren*. Louter autonomie is dan hoogstwaarschijnlijk niet voldoende.

3. Effectiviteit van proactief gedrag: Meer dan enkel assertieve zelfpromotie: Een andere belangrijke vraag die onderzoekers zich stellen is de volgende: wanneer en waarom zijn collega’s meer/minder bereid om veranderingsgerichte suggesties effectief mee te nemen? Tot nu toe was er weinig aandacht voor de manier waarop suggesties aangeleverd werden, met de impliciete assumptie dat medewerkers veranderingsgerichte suggesties op een directe en assertieve manier aanbrachten.

Echter, gegeven het belang van harmonie en bescheidenheid in de Chinese culturele context, vroeg ik mij af of een meer bescheiden en indirecte manier van communiceren daar meer effectief zou zijn. Uit mijn onderzoeksresultaten blijkt dat een directe, assertieve manier van communiceren überhaupt niet effectief is om collega’s te overtuigen zaken te veranderen—en al zeker niet wanneer ze meer collectivistisch ingesteld zijn. In dat geval is een indirecte, bescheiden manier van communiceren aangewezen. Met andere woorden, wat effectief lijkt in één context, hoeft niet effectief te zijn in de andere, en vice versa; en managers en medewerkers zijn maar beter op de hoogte van wat werkt in hun context.

In het kader van mijn onderzoek kreeg ik dankzij mijn achtergrond in Sinologie een kleurrijker palet om naar menselijk gedrag te gaan kijken. Hoewel op kleine schaal, tonen deze resultaten hoe een diep begrip van andere culturen, zoals de Chinese, onze inzichten

verrijkt en nuanceert. En laat dat verrijkt perspectief en genuanceerd wereldbeeld nu net een aspect zijn dat ik keer op keer zie terugkeren in de S-Interviews in deze nieuwsbrief!

Hierbij grijp ik ook graag de kans om de afdeling Sinologie te bedanken voor de waardevolle opleiding; en iedereen onder jullie die enthousiast feedback heeft verschaft op mijn pilootscenario’s voor de laatste studie (punt 3 hierboven). Bedankt!

Filmnotitie

Kristof Van den Troost (2005)

Ten Years (十年 *Sahp nihh*, 2015). Regisseurs: Ng Ka-leung (Wu Jialiang 伍嘉良), Jevons Au (Ou Wenjie 歐文傑), Kwok Zune (Guo Zhen 郭臻), Chow Kwun-wai (Zhou Guanwei 周冠威), Wong Fei-Pang (Huang Feipeng 黃飛鵬).

Politieke Hong Kong cinema: gedurende de tweede helft van de twintigste eeuw zou om het even wie met enige kennis van de lokale film-*business* het een belachelijk idee gevonden hebben. Alhoewel kort na de tweede wereldoorlog linkse coöperatieven en bedrijven verschillende Kantonese en Mandarijnse filmklassiekers maakten, werd Hong Kong vooral bekend om zijn spectaculaire actiefilms en zijn hypercommerciële melodrama’s en komedies. Als politiek al aan bod kwam in deze films, dan was het zeer tersluiks—plaatselijke en overzeese censuur verzekerden dat het uitbrengen van politieke films een *risky business* bleef. Gedurende de laatste tien jaar is dit veranderd: Hongkongse regisseurs kiezen er meer en meer voor om films te maken die misschien niet in China getoond kunnen worden, maar wel op een bescheiden thuismarkt kunnen rekenen.

Een bekende voorloper van deze trend is Johnnie To’s *Election 2* (2006, besproken in de 14de editie van deze nieuwsbrief), een gangsterfilm met een donkere, allegorische boodschap over de groeiende invloed van China op de lokale politiek. To’s film lijkt een voorbeeld te zijn voor de huidige post-Occupy-Central-golf van politieke Hong Kong films. Het merendeel van deze films blijft een commerciële genre-format volgen (en niet de misschien meer voor de hand liggende “art film” format). Herman Yau bracht dit jaar bijvoorbeeld *The Mobfathers* uit, een film die zoals To’s eerdere werk een fictieve verkiezing binnen de wereld van de georganiseerde misdaad gebruikt om het huidige politieke systeem in Hong Kong door te lichten. Naar mijn eigen ruwe schatting heeft ongeveer een derde van

alle lokale films dit jaar subtiele en minder subtiele politieke ondertonen: politiek brengt geld in het laatje!

Een belangrijk keerpunt in deze trend was de film *Ten Years* (2015), die eerder dit jaar het internationale nieuws haalde wegens de Chinese censuur van de film op het internet en op TV, en zelfs het onderwerp werd van aanvallen in nationalistische Chinese kranten zoals de *Global Times*. De controversie hielp de film ironisch genoeg aan een “Best Film” prijs in de Hong Kong Film Awards, wat vervolgens voor nog meer discussie, censuur en aandacht zorgde. Zelfs in het nog -relatief- vrije Hong Kong durfde geen grote cinemaketen de film te vertonen, ondanks enorme publieke interesse. De producenten van de film waren toegewezen op vertoningen in universiteiten en openbare plaatsen, waar ze telkens op honderden toeschouwers konden rekenen. Zelden komt een film zo centraal te staan in een maatschappij.

Maar is het een goede film? Het antwoord op deze vraag heeft me lang beziggehouden, aangezien eender welk antwoord men geeft een zekere politieke implicatie heeft in de Hong Kong context. Kan deze film geëvalueerd worden los van het maatschappelijke en politieke debat dat er rond plaatsvond? In Hong Kong zelf was dit naar mijn mening onmogelijk toen de film in het hoogtepunt van de belangstelling stond. Een evaluatie van de film “als film” werd automatisch ook een politieke opinie. De film won bovendien aan emotionele impact -vaak beschouwd als een indicatie van de kwaliteit van een film- indien men het eens was met het pessimistische portret van Hong Kong’s toekomst dat de film schetst.

Ten Years vereist een vrij goede kennis van het leven en de politiek in Hong Kong en China, en om deze reden kan de film waarschijnlijk op weinig succes buiten deze stad rekenen. Het vormen van een oordeel over *Ten Years* is ook moeilijker aangezien het een omnibus film is: de film bestaat uit vijf kortfilms van vijf verschillende regisseurs. De enige link tussen de films is dat ze allen proberen te voorspellen hoe Hong Kong er aan toe zal zijn tien jaar later, in 2025. Sommige films zijn technisch beter dan de andere en persoonlijk vond ik de laatste drie films het sterkst—vooral nummer vier, *Self-Immolator*, blinkt uit. Deze kortfilm verwijst rechtstreeks naar de Occupy protesten van 2014, en toont een nieuw keerpunt in de “protestcultuur” van de stad in 2025: gefrustreerd met het gebrek aan verandering ondanks jaren van demonstraties en protestacties heeft iemand zichzelf verbrand vlakbij het Britse consulaat, in de hoop dat de Britten er voor zorgen dat China de overeenkomst over Hong Kong’s speciale status (tot 2047) in ere

houdt. *Self-Immolator* heeft een creatieve format en is de meeste gepolijste kortfilm van de collectie. Elke vertoning van de film die ik bijwoonde zag ik mensen in tranen uitbarsten, waarschijnlijk omdat het zo krachtig de hoop en de wanhoop van de Occupy periode vat.

Misschien maakt het niet veel uit of *Ten Years* een “goede” film is of niet. De film schetst ongetwijfeld een accuraat beeld van hoe een groot deel van de bevolking in Hong Kong zich voelt, en heeft een nieuwe trend in Hongkongse film voortgebracht. Om die reden is het een belangrijke film voor iedereen die geïnteresseerd is in het hedendaagse China en Hong Kong. Sinologen, gaat dat zien!

Proficiat

In deze rubriek brengen we nieuws over uw medesinologen. Heugelijk nieuws: stuur maar door naar onze redactie: kvdt11@hotmail.com

Een baby voor...

Josquin is het derde kindje van Liesbeth Hiele (2005) en Marijn Rabaut.

Marian Pauwels (2001) en Luc Etienne melden de geboorte van dochter Mila op 2 september 2015. Mila is het kleine zusje van Océane.

Heidi Aelberts (2008) en haar man Savino Stefano verwelkomden op 27 oktober 2015 hun tweede kindje, Laura.

Ellen Poels (2005) en Steve Hodyl melden de geboorte van hun dochter Aya op 3 februari 2016.

Chloé, tweede dochter van Anneleen Van Landeghem (2006) en Robbert Görris, zag het levenslicht op 4 maart 2016.

Kato, dochter van Maaike Mottart (2011) en Jakob Christiaens, werd geboren op 23 juni 2016.